

D E C I Z I E

30 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Ala Cobăneanu

Judecătorii: Valentina Clevadî, Iurie Bejenaru

Liliana Catan și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către Sofroni Igor și avocatul Popa Vitalie, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sofroni Igor împotriva lui Derevici Ion cu privire la încasarea datoriei, dobînzii, penalității și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de avocatul Gînga Denis în interesele lui Derevici Ion, casată hotărîrea Judecătorei Ciocana mun.Chișinău din 12 noiembrie 2012 și emisă o nouă hotărîre, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a ț ă:

La 22 decembrie 2011 Sofroni Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Derevici Ion cu privire la încasarea datoriei, dobînzii, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Sofroni Igor a indicat că la 01 decembrie 2005 a împrumutat lui Derevici Ion suma de 700 euro cu dobîndă în mărime de 8% lunar, pe termen de 6 luni.

Derevici Ion nu și-a onorat obligațiile, nu i-a restituit împrumutul și dobînda, iar în anul 2008 și 2010 a achitat cîte 50 euro.

La solicitările adresate Derevici Ion nu a restituit împrumutul.

Cere Sofroni Igor încasarea de la Derevici Ion datoria în mărime de 600 euro, dobînda pentru folosirea împrumutului în mărime de 43,67 euro, penalității în mărime de 680 euro și cheltuielile de judecată în mărime de 3703 lei.

Prin mandatul nr.0168974 din 12 aprilie 2012 avocatul Popa Vitalie a fost împuternicit de Sofroni Igor să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a exercita toate actele procedurale, inclusiv de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor, de a ataca hotărîrea judecătorească etc. (f.d.17).

În ședința de judecată a primei instanțe din 12 noiembrie 2012 avocatul Popa Vitalie a solicitat încasarea de la Derevici Ion în beneficiul lui Sofroni Igor cheltuielile de judecată în mărime de 3843 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun.Chișinău din 12 noiembrie 2012 acțiunea a fost admisă integral.

S-a încasat de la Derevici Ion în beneficiul lui Sofroni Igor suma în lei moldovenești echivalentă cu 600 euro conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii cu titlu de împrumut, suma în lei moldovenești echivalentă cu 43,68 euro conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii cu titlu de dobândă, suma în lei moldovenești echivalentă cu 680 euro conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii cu titlu de dobândă de întârziere, iar în total s-a încasat suma în lei moldovenești echivalentă cu 1323,67 euro conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării prezentei hotărâri.

S-a încasat de la Derevici Ion în beneficiul lui Sofroni Igor suma de 3945 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin mandatul nr.0818111 din 06 ianuarie 2015 avocatul Gînga Denis a fost împuternicit de Derevici Ion să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată cu dreptul de a semna cerere de apel și recurs etc. (f.d.78).

La 12 ianuarie 2015 avocatul Gînga Denis a depus în interesele lui Derevici Ion apel nemotivat, iar la 10 martie 2015 apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Ciocana mun.Chișinău din 12 noiembrie 2012 solicitînd repunerea în termen.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2015 s-a repus în termen apelul declarat de avocatul Gînga Denis în interesele lui Derevici Ion.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 18 martie 2015 a admis apelul declarat de avocatul Gînga Denis în interesele lui Derevici Ion, a casat hotărârea Judecătoriei Ciocana mun.Chișinău din 12 noiembrie 2012 și a emis o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea.

A încasat de la Sofroni Igor în beneficiul lui Derevici Ion cheltuielile de judecată în mărime de 527,25 lei.

A dispus întoarcerea executării hotărârii cu încasarea de la Sofroni Igor în beneficiul lui Derevici Ion a sumei de 33079, 67 lei.

Prin mandatul nr.0517470 din 28 aprilie 2015 avocatul Popa Vitalie a fost împuternicit de Sofroni Igor să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată cu dreptul de a exercita toate actele de procedură, inclusiv de a întocmi, semna și depune la Curtea Supremă de Justiție cerere de recurs (f.d.117).

La 28 aprilie 2015 Sofroni Igor și avocatul Popa Vitalie au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de apel depusă de avocatul Gînga Denis în interesele lui Derevici Ion.

În motivarea recursului Sofroni Igor și avocatul Popa Vitalie au invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Derevici Ion a achitat datoria în mărime de 33079,67 lei conform ordinului de plată din 06 ianuarie 2015 după expirarea termenului de prescripție, iar conform

art.281 alin.(2) Codul civil, executarea benevolă a obligației după expirarea termenului de prescripție extinctivă nu constituie un act lipsit de temei juridic.

Instanța de apel la soluționarea litigiului trebuia să aplice prevederile art.281 alin.(2) și (3) Codul civil și nu prevederile art.159 alin.(1) Codul de executare.

La 17 martie 2015 avocatul Popa Vitalie a depus în cancelaria Curții de Apel Chișinău cerere de amânare a ședinței de judecată fixată pentru 18 martie 2015 din motivul imposibilității de a se prezenta.

Instanța de apel contrar prevederilor art.203 alin.(1) și art.380 alin.(3) Codul de procedură civilă nu a soluționat cererea de amânare și a purces la examinarea apelului în lipsa intimatului sau a reprezentantului acestuia, fiind lipsiți de posibilitatea legală de a dispune de dreptul de a prezenta probe și să participe la cercetarea lor, să formuleze cereri, să dea explicații etc.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 16 septembrie 2015 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel din 18 martie 2015 și trimiterea pricinii la rejudecare în aceeași instanță din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Așadar, recursul declarat de Sofroni Igor și avocatul Popa Vitalie împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015 la 28 aprilie 2015 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a examinat pricina cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

La 17 martie 2015 avocatul Popa Vitalie a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de amânare a ședinței de judecată fixată pentru 18 martie 2015 din motivul imposibilității de a se prezenta în legătură cu necesitatea de a participa în cadrul altui proces de judecată fixat anterior pentru aceeași dată la Judecătoria Botanica mun.Chișinău (f.d.123).

Conform art.203 alin.(1) Codul de procedură civilă, cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării pricinii se soluționează prin încheiere judecătorească, după ascultarea opiniilor celorlalți participanți la proces.

Art.380 alin.(1) și (2) Codul de procedură civilă prevede că instanța de apel soluționează cererea și demersul participantului la proces ce țin de examinarea apelului după ce ascultă opiniile celorlalți participanți.

Cererea și demersurile înaintate se soluționează în conformitate cu prevederile art.48 și 203, instanța de apel nefiind în drept să le respingă din motivul respingerii lor în primă instanță.

Contrar prevederelor legale citate, Curtea de Apel Chișinău nu a soluționat demersul avocatului Popa Vitalie de amânare a examinării cererii de apel.

Mai mult, cererea avocatului Popa Vitalie de amânare a ședinței de judecată a instanței de apel care a fost înregistrată de către Curtea de Apel Chișinău la 17 martie 2015 la materialele pricinii lipsește.

Conform art.205 alin.(1), art.206 alin.(5) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să comunice din timp instanței judecătorești motivul imposibilității de a se prezenta în ședință de judecată și să prezinte probele care dovedesc motivul.

Neprezentarea în ședință de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea pricinii. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța poate amîna o singură dată judecarea pricinii din cauza neprezentării motivate a reprezentantului acestuia.

Curtea de Apel Chișinău fără a soluționa demersul de amânare din 17 martie 2015, la 18 martie 2015 a examinat cererea de apel, încălcînd astfel dreptul lui Sofroni Igor la apărare și la un proces echitabil garantat de art.6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În afară de aceasta, conform art.277 alin.(1) lit.b), alin.(2) Codul civil, cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul în care debitorul săvîrșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria.

După întreruperea cursului prescripției extinctive, începe să curgă un nou termen. Timpul scurs pînă la întreruperea cursului prescripției extinctive nu se include în noul termen de prescripție extintivă.

La 27 octombrie 2008 Derevici Ion a recunoscut că a primit împrumut de la Sofroni Igor și s-a obligat să restituie banii împrumutați pînă la 15 decembrie 2008 (f.d.67).

Instanța de apel a stabilit că cererea de chemare în judecată a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție extintivă, însă nu a dat apreciere recipisei lui Derevici Ion din 27 octombrie 2008.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a încălcat normele de drept material și procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel din 18 martie 2015 și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel, în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Sofroni Igor și avocatul Popa Vitalie.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sofroni Igor împotriva lui Derevici Ion cu privire la încasarea datoriei, dobânzii, penalității și cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Liliana Catan

Sveatoslav Moldovan